

ALFÖLD

POLITIKAI NAPILAP

IX. évfolyam 6 szám.

Vasárnap

Debrecen, 1939. január 8

Cseh és ukrán bandák véres orvtámadása Munkács és Oroszvég ellen

Páncélkocsikat, aknavetőket, nehézgépfegyvereket vetettek harcba a csehek s 1 kilométer mélységben magyar területre nyomultak Pergőtüz Munkácsra, amelyet pénteken több telitalálat ért

A magyar kormány erélyes jegyzéke Prágához

Az első súlyos összecsapásnál négy tiszt és öt közlegény halt hősi halált

A magyar csapatok a támadást visszaverték és harcikocsit, aknavetőt zsákmányoltak és sok foglyot ejtettek

A kormány megtette a határ védelmére szükséges intézkedéseket

Az egész magyar közvéleményt mélyes felháborító véres és sorozatos orvtámadást indítottak a csehek a magyar határon levő Oroszvég község és Munkács városa ellen. Az alávaló orvtámadást pénteken hajnalban kezdték meg a csehek, akik felhasználták azt az alkalmat, amikor a katonai hatóságok átadták helyüket a polgári közigazgatásnak. Abban a hiszemben, hogy a polgári közigazgatás nagyobbarányú fegyveres ellenállást nem képes kifejteni, ukrán fegyveres gyűlésvészbanda és cseh sorkatonaság, páncélkocsikkal, aknavetőkkel, nehéz és könnyű géppuskákkal felfegyverkezve el akarták foglalni Munkácsot s hajnalban megindulva egy kilométer mélységben be nyomultak magyar területre. A katonai akciót a cseh tüzérség pergőtűzzel támogatta, Munkácsot több telitalálat érte, a lövegek nagy pusztítást okoztak. A betörő csapatok erős ellenállással találkoztak, véres harc keletkezett, a-

melyben magyar részről négy tiszt és öt sorkatona halt hősi halált. A magyar határvédelem az alattomos támadást visszaverte, a csehek veszteségei is jelentékenyek.

A véres eseményt a magyar rádió elsősorban pénteken, tegnap délben közölte a Magyar Távirati Iroda tudósításában. A rádióhírek mély megdöbbenést és elkeseredést váltottak ki a magyar közvéleményben. Az emberek a meglepetés első perceiből felocsudva izgatottan tárgyalták a történetek hangulatát a rádió sorozatos híradásai nyomán egyre fűtöttebb lett. A rendkívüli híradások, amelyek a Felvidék hősi halottairól szóltak, országszerte mély részvételt keltenek. Nagy megnyugvást keltett egyben az a hír, hogy a kormány a határ védelmére megtette a szükséges intézkedéseket. S azt a nagy, óriási feszültséget, amelyet a végzetes események okoztak, jóleső érzés és nagy lelkesedés váltotta fel akkor, amikor a rádióban a szebbnél szebb, tüzesebbnél

tüzesebb katonaindulók hangjai hallatszottak, amelyre — hogyha szükség van, — sok százezer magyar katona dübörgő lépte dobog büszkén, kevélyen s lelkes örömmel kész megvédeni az ősi rögt, a sok szenvedésen átment magyar

fajt, a Kárpátok medencéjében élő drága magyar népet, amelynek a világon annyi sok ellensége van. A sorozatos híradások és a meg ejtett vizsgálat nyomán kialakult a csehek alattomos támadásának alábbi története:

Hajnalban indult meg a cseh bandák támadása

Pénteken hajnalban, négy óra előtt néhány perccel, három cseh harcikocsival az élen két reguláris század katona aknavetőkkel, nehéz és könnyű géppuskával felfegyverezve, valamint ukrán szabadecsapatok kézigránátokkal felszerelve átlépték a magyar határt Munkácsnál és megkezdték előrenyomulásukat. A harcikocsikat katonai teherautók követték, amelyek zsúfolásig meg voltak töltve katonákkal és hadianyaggal. Amikor a támadók a Munkács közvetlen szomszédságában lévő Oroszvég közsé-

géhez érkeztek, itt az ukrán szabadcsapatok csatlakoztak hozzájuk, akik az est leszállása után a községbe beszivárgottak észrevétlenül és ott üres házakba és udvarokba bujtak meg. A támadó cseh bandák rajvonalba fejlődve nyomultak előre, a határőrök azonban észrevették az alattomos éjszakai támadást és igyekeztek a támadókat feltartóztatni.

Heves tüzharc vette kezdetét s a csekélyszámu magyar sereg emberfeletti, hősiességű küzdelmet vívott a támadó cseh bandákkal.

A magyarok tiszteres túlerővel szemben vették fel a harcot

A hősi magyar védekezés megállította a csehek előrenyomulását, bár még nehéz géppuskával sem rendelkeztek, amelyeket a tankok ellen eredményesen használhattak volna. A 3 tank közül egyet sikerült harc képtelenné tenni, amely az árokba fordult. Irtózatos küzdelem fejlődött ki a maroknyi magyar csapat és a tiszteres cseh túlerő között. A nem várt, meglepetésszerűen indított támadás készenlétlenül találta a határ őrséget s ha erősítés idejében nem érkezett volna, a maroknyi magyar

csapatot a cseh túlerő megsemmisítette volna. Időközben azonban kevésszámú csendőrség, rendőrség, vámőrség, pénzügyőrök, valamint a városban tartózkodó szabadságos katonatisztek és önkéntesek siettek a szorongatott helyzetben levő maroknyi határőrség segítségére és órák hosszat tartó véres ütközetet vívtak a csehekkel. Csatlakoztak később a nemzetőrök is a várost védő és vitázó harcoló csapatokhoz, amelyekkel szemben újabb és újabb cseh rajvonalak fejlődtek fel.

Korán reggel tűzérési pergőtűz Munkács ellen

A géppuskák, fegyverek roopósába, az aknák és kézigránatok robbanásába reggel a cseh tűzérési is beavatkozott. Reggel fél 6 óra tájban Vöröshégyalja irányából pergőtűzet zúdítottak Munkácsra,

a várost 8 telitalálat érte, A Csillag szállodát, a városi színházat mozgásházát és több magánházaat a gránát megrongált. A cseh tűzérési ezután szorványosan lőtte a várost.

Egy kilométer mélységben hatoltak a csehek magyar területre

A cseh előnyomulást Munkács alatt, a várostól 200 méternyire sikerült megállítani. A cseh bandák sorozatos közelharcát a magyar csapat hősiessé állta. A harc délelőtt fél 10 után vesztett he

vességéből s a csehek ezután kénytelenek voltak hátrább húzódní. A harcokban résztvettek még azok a térképészeti tiszték is, akik a határmegállító bizottságban Munkácson végezték teendőiket.

Négy tiszt és öt közlegény halt hősi halált a harcokban

A cseh bandák visszaszorítása után megállapítást nyert, hogy négy tiszt és öt közlegény hősi halált halt Munkács védelmében. A súlyosan sebesültek száma tízre

emelkedett. A magyarok egy harcikocsit, két golyószórót, gépfegyvert, sok puskát zsákmányoltak és sok foglyot is ejtettek.

A magyar kormány jegyzéke Olaszországhoz és Németországhoz

A magyar kormány pénteken jegyzéket nyújtott át a Budapesten székelő olasz és német követ-

séghez, amelyekben közölték a cseh támadás tényét és az ezzel kapcsolatos adatokat.

Magyar jegyzék Prágához

A magyar kormány pénteken délelőtt jegyzéket intézett a cseh kormányhoz s tiltakozott a véres és alattomos ortvámadás ellen. Hangsúlyozta a magyar kormány

jegyzéke, hogy a magyar kormány minden felelősséget elhárít magától a bekövetkező eseményekért. A magyar kormány a határ valamennyi pontját megerősítette.

Harc egész nap

A cseh reguláris csapatok és az ukrán szabadcsapatok ellen a harc egész nap tartott. A bandák súlyos veszteségeket szenvedtek. Délután 2 óra 20 perckor a cseh tűzérési újból megkezdte Munkács lövését. A várost 4 telitalálat ér-

te. A harcba a magyar tűzérési és páncélos alakulatok nem avatkoztak be. A cseh bandákat csak a késő délutáni órákban tudták a magyar csapatok a demarkációs vonalon túlra visszaszorítani.

Vallanak a foglyok

A fogságba került cseh foglyok vallomásai szerint a támadást a cseh 84. gyalogezred 4. zászlóaljának két százada és nagyszámú felfegyverzett ukrán terrorista hajtotta végre. A 34. gyalogezredből már napokkal ezelőtt elbocsátották

a ruszin katonákat, mert azokat nem tartották alkalmasaknak a magyarok elleni támadásra. A támadó bandák legnagyobb része cseh és morva nemzetiségű. A támadást napok óta tervszerűen készítették elő a csehek.

A támadásra szóló parancsot az ezredeshez egy őrnagy vitte, csütörtökön éjszaka, a támadó

bandákat a határig egy cseh rendőrtiszt vitte el.

A csehek csapdája

Pénteken délelőtt cseh részről egy cseh ezredes és egy cseh őrnagy találkozót kért. Magyar részről Szentiványi alezredes és Dudinszky dr. főszolgabíró autón indult el a csehekhez, utközben azonban az autót a csehek gépfegy

vertűz alá vették, úgyhogy a magyar parlamenterek visszafordultak. Dudinszky dr. fejsérülést szenvedett. A magyar parlamenterek autóján fehér zászló volt, amelynek ellenére tűz alá vették őket.

Cseh vezérkari ezredes együgyü nyilatkozata

A pénteki nap folyamán egy cseh vezérkari ezredes és egy alezredes érkezett Munkácsra, a tárgyalások felvételére. Kijelentette, hogy önálló (?) akcióról van szó. A tárgyalás közben, délután három órakor újabb 6 gránát csapott le Munkácsra, mire a magyar de-

legáció kifejtette, hogy ha önálló akció volt az ortvámadás, akkor miért avatkozik még bele a tűzérési? A cseh ezredes kitérően azt felelte, hogy az ágyuzás megszüntetése nem áll módjában. Más választ nem talált a kérdés előli kivására.

Magyar minisztertanács

A magyar kormány tagjai pénteken délután fél 4 órakor minisztertanácsra ültek össze s azon a helyzettel kapcsolatos összes szük-

séges intézkedéseket megbeszéltek. A minisztertanács megállapította, hogy a véres, alattomos támadásért Prága felelős.

Erélyes tiltakozás

A magyar kormány erélyeshangu tiltakozójegyzékét a prágai magyar követség ideiglenes ügyvivője nyújtotta át. A jegyzék hangsúlyozza, hogy magyar részről több lépés történt ezideig a szomszédi jóviszony ápolására, azonban hasonló Prága részéről nem volt tapasztalható. A magyar

kormány a prágai kormányt teszi felelőssé a halálokért és az okozott kárakért.

A cseh követ sajnálatát fejezte ki a történetek felett s helyi incidensnek minősítette a támadást, Kijelentette, hogy egy magasrangú tisztet fognak kiküldeni az ügy kivizsgálására.

Lengyel felháborodás

A lengyel közvéleményt rendkívül felizgatta a csehek Munkács elleni alávaló támadása. A lengyel lapok az esettel kapcsolatosan külön kiadásokban jelentek meg és azokban nagy felháborodással tárgyalják a történeteket. Valamennyi lap részletesen foglalkozik a Ruszin föld helyzetével s megállapítják, hogy a véres támadás a felelőtlen demagógia ered-

ménye. Hangsúlyozzák, hogy a Ruszinföld jelenlegi határai között nem képes magát fenntartani s ezt földet Magyarországhoz kell csatolni.

Belgrádban nagy megdöbbenést keltett a cseh támadása s jugoszláv diplomáciai körök élénk érdeklődéssel várják a fejleményeket.

Határ megerősítés

A kormány a bekövetkezett véres események következtében elrendelte a határ megerősítését.

A magyar-cseh határ valamennyi pontján az ott szolgálatot teljesítő határőrséget megerősítik s

ezzel elejét akarja venni a kormány annak, hogy hasonló alávaló merénylet a jövőben megtörténhessék.

A kormány intézkedése közmegnyugvást keltett.

Január 8 án vasárnap
Greta Garbo
legszebb filmje:
Walewszka grófnő
Megelőzi:
Magyar Világhíradó
Előadások: 3, 5, 7, 9 órákor,

VIGSZINHAZ MOZGO

Gary Cooper felejthetetlen
filmremeke:

Marco Polo kalandjai

Az utolsó évtized leghatalmasabb alkotása!
Izgalmas történet egy világcsavargóról, aki szerette a csókot és a veszélyt.
Előadások: 5, 7, 9 órákor.
Vasárnap: 3, 5, 7, 9 órákor,

HIREK

Vasárnapi Istentiszteletek a ref. templomokban:

Nagytemplomban d e 10 o dr. Farkas Pál, d u 5 o Pataki László, Kistemplomban d e 10 o Uray Sándor, 11 o dr. Soós Béla, d u 5 o Szenes László, Kossuth ucai templomban d e 10 o Siposs Imre, d u 5 o dr. Bartha Tibor, Károly Gáspár-téri templomban d e 9 o K. Kiss László, d u 5 o Kiss A. János, Ispotály templomban d e 10 o Molnár Ferenc, d u 5 o Kulcsár Dezső, Árpádtéri templomban d e 10 o H. Kiss Géza, d u 3 o Fülöp Tihor, Homokkerti templomban d e 10 o Baja Mihály, d u 5 o Kovács József, Nyilastelepi templomban d e 10 o Mezey Béla, d u 3 o Orosz János, Csapókerti templomban d e 10 o Kiss Lajos, d u 3 o dr. Danosházy Sándor, Nyulási áll. iskolában d e 10 o dr. Lenc G. Sándor, Tégláskerti iskolában d e 10 o Birinyi János, Horthy-kórházban d e 10 o Nagy Sándor, Téglavetői gyűl. házban d u 2 o Szilágyi László. Tanyasi istentiszteletek: Ondód II. Veresdülön d e 11 o Rápolthy Árpád, Kunpánhalmon d u 2 o Rápolthy Árpád, Bánkon d e fél 10 o Bíró Béla, Diószegi uton d e 11 o Bíró Béla, Hármashegyen d e 9 o vitéz. Szabó Endre, Pallagon d e 9 órakor Erdei Mihály, Halápon d e 9 o László Lipót, Pipóhegyen d e 11 o László Lipót, Allóhegyen d u 2 órakor László Lipót.

A rom. kath. templomokban és kápolnáknál:

Rendes szentmiserend 6, 7, 8, 9 órakor, féltizkor nagymisét tart és szentbeszédet mond Láng Pál pápai kamarás. Délben 11, háromnegyed 12, fél 1 órakor szentmise Kertési kápolnáknál következők mondanak szentmisét: Csapókerten Kummergruber Emil, Homokkerten dr. Rassoovszky Kálmán, Nyilastelepen Kiss László, Hajdusámsonban Novák Gyula, Józsaán dr. Szabó János.

Miért kell hetenként legalább egyszer alaposan kitisztítani beleit? Már a rendes táplálkozások mellett is annyi felesleges salak, emészthetetlen rostaanyag, bomlási termék halmozódik fel az emésztőcsatornában, hogy azoknak is, akiknek rendes az emésztésük, időnként alaposan ki kell tisztítaniuk. Nem hiába tartották a régiek

jó orvosok azt, aki jó hashajtót tudott adni. A sok hashajtó között az orvosok előnyben részesítik az Artin dragéet. Az orvosok tanácsára 2-3 picit Artin szemecskét este bevéve, reggelre normális, bőséges ürülésünk lesz anélkül, hogy gondolnánk arra, hogy hashajtót vettünk be.

Országos vásárok

Január 8 vasárnap: Sátoraljauj hely, Hajdudorog, Törökszentmiklós, Tokaj, Zalaszentgrót.

Hirdetmény

Debrecen sz. kir. városnak a Hortobágyon telelő állatai részére kb. 700 q alomszalmára van szüksége. A szalma részben az Ökörföldre, részben a Mátára szállítandó. Felhívom az eladni szándékozókot, hogy ajánlataikat a városi gazdasági ügyosztályához a hivatalos órák alatt mielőbb nyújtsák be. Debrecen sz. kir. város állatállományára részére mintegy 300 q zabot is kíván beszerezni. Felhívom az eladni szándékozókot, elsősorban a termelőket, hogy elsősorban egészséges, száraz, jó minőségű, rostalt ideai termelésű zabra vonatkozó ajánlataikat akár kicsi, akár nagy tételre a városi gazdasági ügyosztályban, a hivatalos órák alatt mielőbb nyújtsák be.

Springer József könyv-, papir-, fotó- és szaktüzlete. — **Papírszalvéták, itatóspapírok, irónok, filmek, fényképlemezek** Telefon: 30 — 57. **Szigorúan szabott, elismert, olcsó árak.**

Olajképek, rézkarcok és se-lyemfestmények állandó kiállítás a meglepő olcsó árak mellett. **Tóth képkeretezőnél** Booskay tér 2. tel. 32-80 (Demke mellett)

Férfi öltöny

és kabát szövetek **OLCSÓN** **Petrikpél SZENTANNA-U 5**

Eladó egy 110 kilós disznó a Lehel ucca 35 szám alatt.

Mindenféle építési anyag, fa, deszka, cement, mész, mozaiklap, fayencelap, „SEMPERNOVA” homlokzati nemes vakolat, sírkövek stb. a legolcsóbban beszerezhetők a **Debreceni Műkőgyár r. t.** Fürdő ucca 2 sz. telepen. — Telefon 10-93.

Ha hirdetőinknél vásárol Lapunkat támogatja

ALFÖLD

Az egész magyar Alföldön a legszélesebb rétegekben elterjedt politikai napilap. Az ország legolcsóbb lapja. **Ára** hétköznapokon és vasárnap 4 fillér. **Előfizetési díja** 1 hóra Debrecenben 1 P. vidéken 1.40 P. **Szerkesztőség és kiadóhivatal:** Debrecen, Piac ucca 41 szám. **RENDELJE MEG MEG MA!**

Adja fel még ma hirdetését

Az Alföld téli kis menetrendje

A MÁV. vonatok indulási és érkezési ideje Debrecen állomáson.

A vonat		H O V A	A vonat		HONNAN
neme	indul		neme	érkezik	
szgy.	1:50	Bpest keleti	sz.	4:40	Bpest nyugati
sz.	4:55	Nyirábrány	"	7:00	Tiszalök
"	5:02	Szerencs	"	7:07	Nyirábrány
"	5:08	Füzesabony	"	7:10	Tiszafüred
sz.	5:20	Tiszalök	"	7:20	Nyiregyháza
sz.	5:45	Nyiregyháza	"	7:27	Nagykereki
m.	6:01	Balmazújváros	sz.	7:30	Püspökladány
v.	6:29	Nagykereki	m.	7:45	Nagyléta Vértes
v.	6:32	Püspökladány	"	7:55	Balmazújváros
gy.	7:35	Bpest nyugati	"	8:35	Tiszalök
m.	7:40	Hajdunánás	"	8:50	Püspökladány
sz.	7:58	Nagyléta Vértes	"	9:00	Szerencs
m.	8:00	Szerencs	"	10:13	Nagyléta-Vértes
v.	8:10	Nyirábrány	"	11:26	Szerencs
m.	9:29	Derecske	m.	11:25	Hajdunánás
m.	11:50	Bpest nyugati	"	11:35	Derecske
sz.	11:53	Nyiregyháza	v.	11:35	Nyirábrány
gy.	12:10	Füzesabony	gy.	11:36	Bpest nyugati
m.	12:10	Tiszalök	m.	11:46	Füzesabony
sz.	12:27	Nyirábrány	sz.	12:26	Bpest nyugati
"	12:30	Bpest nyugati	v.	13:52	Nagykereki
"	13:25	Nagyléta Vértes	m.	14:15	Nyiregyháza
"	14:27	Szerencs	gy-s	14:26	Nyiregyháza
"	14:30	Tiszalök	si 1	15:24	Bpest keleti
"	14:30	Nyirábrány	m.	15:37	Tiszalök
"	14:35	Nagykereki	v.	16:45	Balmazújváros
"	14:38	Balmazújváros	m.	16:54	Nyirábrány
m.	14:38	Nyiregyháza	gy.	16:55	Nagyléta Vértes
gy-s.	15:26	Bpest nyugati	sz.	17:04	Nyiregyháza
m.	17:11	Nyirábrány	m.	18:25	Nagykereki
gy.	18:43	Tiszalök	gy	18:39	Nyiregyháza
sz.	18:45	Nyiregyháza	m.	18:5	Bpest nyugati
"	18:48	Nagykereki	gy-m	20:8	Füzesabony
"	18:58	Tiszafüred	sz.	20:42	Tiszalök
v.	19:00	Nagyléta Vértes	"	20:42	Bpest keleti
"	19:30	Bpest keleti	m.	21:3	Nyirábrány
gy-s	20:45	Nyiregyháza	seb.	21:5	Szerencs
sz.	21:38	Bpest nyugati	sz.	21:55	

Rádió minden nap 6:45-kor reggeli tornát, utána hanglez-műsort, majd éntrend 10:00, 12:30, 4:45, 9:20 és éjfélt után 5 perckor híreket, 12:00, 1:20, 4:45 és 10:00-10:5 közötti időben pontos időjelzést, időjárás- és vízállásjelentést, 10:10 és 2:40-kor élel miszer-, piaci árakat és árfolyam híreket ad.

Szombat

4:15 „Világjáró uton”.
5 Mit üzen a rádió.
5:35 „Férjhez mennek e a lányok”
6:35 A magyar nyelv tisztaságáért.
7:05 Hírek.
7:25 A rádió szalonzenekara.
8:10 „Magyarokról—gyermekéről”
8:30 Kéler Béla est.
10 Milletin Géza jazzzenekara.
11:10 Farkas Béla cigányzenekara

Vasárnap

9 Ó szláv istentisztelet.
10 Egyházi ének és szentbeszéd.
11:15 Evangélikus istentisztelet.
12:30 Operaházi zenekar.
1:05 Egészségügyi kalendárium.
2 Hangtervezés.
3 Csukás Zoltán előadása.
3:45 A rádió szalonzenekara.
4:30 Felolvasás.
3 Heinemann Ede jazz-zenekara.
5:40 Nyiri József elbeszélése.
6:15 Karácsonyi Margit énekel.
7:0 Mária Terézia 1. honvédegyalogezred zenekara.
7:50 Sporteredmények.
8 „Az utolsó tekintetes ur.” Vidám hangjáték két részben.
10 Lovászi Ferenc cigányzeneka-

ra muzsikál.
10:40 Országos postászenekar.

Hétfő

10:20 Felolvasás.
10:45 Három királyok,
12 Déli harangszó.
12:10 Dömötör Tibor hegedül.
12:55 Eördögh János fuvolázik.
1:30 Kiss Lajos és cigányzene-kara muzsikál.
4:15 A rádió diákfélorája.
5 Pancso Vladigerov zongorázik.
5:40 A magyar nyelv tisztaságáért.
5:45 Regős Ferenc előadása.
6 Illyés Gyula csevegése.
6:30 A rádió szalonzenekara.
7:20 Az Operaház előadásának ismertetése és közvetítése.

ALFÖLD

A szerkesztésért és kiadásért felel: **Dr. DIÓSZEGHY JÁNOS** lapfőigazgató
Nyomatott: Dr. DIÓSZEGHY JÁNOS és Csuka László nyomdavezetők, Debrecen Piac ucca 41 szám.
Felolvasás: Csuka László